

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3479
Warszawa, 20 lipca 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o Banku
Gospodarstwa Krajowego oraz
niektórych innych ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Sławomira Neumanna.

(-) Bogdan Bojko; (-) Jacek Brzezinka; (-) Marek Cebula; (-) Janusz Cichoń; (-) Piotr Cieśliński; (-) Czesław Czechyra; (-) Andrzej Czuma; (-) Ewa Drozd; (-) Waldy Dzikowski; (-) Arkady Fiedler; (-) Artur Gierada; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Stanisław Huskowski; (-) Michał Jaros; (-) Jan Kaźmierczak; (-) Izabela Leszczyna; (-) Tadeusz Naguszewski; (-) Sławomir Neumann; (-) Stefan Niesiołowski; (-) Janina Okrągły; (-) Danuta Olejniczak; (-) Paweł Olszewski; (-) Piotr Ołowski; (-) Maciej Orzechowski; (-) Sławomir Piechota; (-) Aleksander Marek Skorupa; (-) Bożena Sławiak; (-) Tomasz Smolarz; (-) Miron Sycz; (-) Grzegorz Sztolcman; (-) Anna Śliwińska; (-) Piotr van der Coghren; (-) Piotr Waśko; (-) Ewa Wolak; (-) Adam Wykręt; (-) Renata Zaremba; (-) Ryszard Zawadzki; (-) Marek Zieliński; (-) Jerzy Ziętek.

USTAWA

z dnia 2010 r.

o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, utworzony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 46, poz. 477), jest bankiem państwowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.²⁾).

2. BGK nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Siedzibą BGK jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, nadaje, w drodze rozporządzenia, statut BGK. W rozporządzeniu minister określi w szczególności:

1) organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres czynności wykonywanych przez BGK;

2) szczegółowy zakres działania Rady Nadzorczej i Zarządu;

3) fundusze własne BGK i zasady prowadzenia gospodarki finansowej.

5. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, nadając statut BGK, zasięga opinii ministrów właściwych ze względu na nadzór nad funduszami utworzonymi, powierzonymi lub przekazanymi BGK na podstawie odrębnych ustaw.”

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej, do działalności BGK stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

2. Do BGK stosuje się art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 oraz Nr 191, poz. 1484).

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, poprzez działania własne lub działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa, zapewni BGK fundusze własne na poziomie zapewniającym realizację zadań BGK, z zastrzeżeniem ust. 4.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 545 i Nr 195, poz. 1503.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 130, poz. 1450, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540.

4. W przypadku likwidacji BGK, jego mienie i zobowiązania przejmuje z dniem likwidacji Skarb Państwa.”;

3) w art. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.”;

4) w art. 5 ust. 1 pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) Skarbu Państwa z tytułu:

- nabycia ziemi i inwentarza z Państwowego Funduszu Ziemi, utworzonego dekretem z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. z 1945 r. Nr 3, poz. 13, z późn. zm.),

- udzielonych w latach 1945-1990 kredytów i pożyczek na rozbiórkę i naprawę, wykończenie budowy, nadbudowę, remont i odbudowę budynków, na sprzedaż gruntów pod zabudowę oraz na sprzedaż przez państwo domów jednorodzinnych i wielorodzinnych.”;

5) w art. 5a:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 97, art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148).”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wartość nominalną zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, zalicza się do długu Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”;

6) w art. 5b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5b. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić BGK pożyczki ze środków budżetu państwa, przy zachowaniu wymogów określonych w art. 127 ust. 2 pkt 2 lit. d lub ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, na zwiększenie funduszy podstawowych lub uzupełniających.”;

7) po art. 5b wprowadza się art. 5c w brzmieniu:

„Art. 5c. 1. W przypadku gdy BGK posiada fundusze własne na poziomie znacznie przekraczającym poziom niezbędny do przestrzegania norm nadzorczych, rada nadzorcza, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, może, w drodze uchwały obniżyć fundusz statutowy.

2. Obniżenie funduszu statutowego BGK może odbywać się poprzez:

1) wpłatę do budżetu państwa środków pieniężnych równą co do wartości obniżonych funduszy własnych;

2) nieodpłatne przekazanie na rzecz Skarbu Państwa będących w posiadaniu BGK skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 5a ust. 1;

3) nieodpłatne przekazanie na rzecz Skarbu Państwa lub innej państwowej osobie prawnej akcji lub udziałów przekazanych uprzednio do BGK w celu podwyższenia funduszu statutowego.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1, powinna określać wysokość, o jaką fundusz statutowy ma zostać obniżony, oraz sposób jego obniżenia.”;

8) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. BGK może dokonywać emisji listów zastawnych, w szczególności w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7.

2 W przypadku emisji listów zastawnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 1-8 oraz art. 17-34 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).”;

9) w art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do składania oświadczeń woli w imieniu BGK, w tym w zakresie praw i obowiązków majątkowych, uprawnieni są:

1) prezes Zarządu samodzielnie;

2) dwaj członkowie Zarządu spośród pozostałych członków Zarządu działający łącznie;

3) pełnomocnicy - w zakresie otrzymanych pełnomocnictw, działający samodzielnie lub łącznie z innym pełnomocnikiem lub członkiem Zarządu.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654, z późn. zm.³⁾) w art. 17 w ust. 1 pkt 41 otrzymuje brzmienie:

„41) środki, o których mowa w art. 6 pkt 1 i 2 ustawy dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 545),”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759) w art. 4 w pkt 2a dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) związanych z wykonywaniem działalności bankowej przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w części dotyczącej:

- otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym,

- pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 545) wprowadza się następujące zmiany:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847, z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 69, poz. 587, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052 i Nr 165, poz. 1316, Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 473.

1) w art. 6:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) dotacje otrzymane z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, w szczególności środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148);”

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) odsetki od środków, o których mowa w pkt 1 i 2, zgromadzonych na rachunkach bankowych Krajowego Funduszu Kapitałowego, o ile odrębne przepisy lub umowy dotyczące przekazania lub wykorzystania tych środków nie stanowią inaczej;”

2) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Obsługę bankową Krajowego Funduszu Kapitałowego prowadzi BGK w przypadku gdy w jego posiadaniu znajdują się akcje Krajowego Funduszu Kapitałowego w liczbie:

1) uprawniającej do wykonywania co najmniej 50 % ogólnej liczby głosów, lub

2) stanowiącej co najmniej 50 % kapitału zakładowego.”

Art. 5. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148) w art. 196 uchyla się ust. 4

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz o zmianie innych ustaw został opracowany w szczególności w związku z koniecznością zapewnienia Bankowi nowych możliwości zwiększania funduszy własnych, co służy realizacji podstawowych celów działalności BGK, do których należy wspieranie rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, a także możliwość efektywniejszego wykonywania powierzonych mu zadań.

Część zaproponowanych zmian ma charakter doprecyzowujący a potrzeba ich wprowadzenia wynika z ograniczeń występującymi w ich dotychczasowym stosowaniu.

Projekt ustawy wprowadza zmiany w innych ustawach, tj. w:

- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759),
- ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 545).
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148).

Powyższe zmiany mają związek z funkcjonowaniem Banku Gospodarstwa Krajowego oraz spółki od niego zależnej Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A.

Szczegółowe omówienie proponowanych zmian.

Ad. art. 1 - zmiany dotyczące ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 65, poz. 594, z późn. zm.):

- 1) Zmiana dotychczasowego brzmienia art. 2, poprzez dodanie jako ust. 2 (oraz zmianę numeracji dotychczasowych ust. 2-4) przepisu mówiącego, że BGK nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Proponowany zapis ma charakter deklaratoryjny i w sposób bezpośredni wskazuje na brak obowiązku wpisywania BGK do KRS. Obecnie bardzo często ma miejsce sytuacja, w której Bank zmuszony jest do wskazywania i udowadniania podmiotom zewnętrznym, iż taki obowiązek w stosunku do Banku nie występuje.
- 2) Zmiana dotychczasowego art. 3 poprzez dodanie ust. 2-4 regulującego sytuację w zakresie likwidacji BGK.

Bank Gospodarstwa Krajowego jest podmiotem, który nie posiada zdolności upadłościowej (zostało to potwierdzone w opinii Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2009 r. sygn. DL-P III 4290-30/09). Zgodnie z art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze nie można ogłosić upadłości instytucji i osób prawnych utworzonych w drodze ustawy, chyba, że ustawa ta stanowi inaczej, oraz utworzonych w wykonaniu obowiązku nałożonego ustawą. Bank Gospodarstwa Krajowego został utworzony wprawdzie w drodze rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (podmiotów utworzonych w drodze ustawy), jednakże obowiązująca w II RP hierarchia źródeł prawa dopuszczała wydawanie przez Prezydenta RP rozporządzeń z mocą ustawy. Z tego względu ustawowe pochodzenie BGK nie może budzić wątpliwości, co skutkuje brakiem zdolności upadłościowej na podstawie art. 6 pkt

4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze. Oznacza to, że Bank Gospodarstwa Krajowego nie może upaść, możliwa jest jednak jego likwidacja.

Z uwagi na możliwości pojawienia się jednak wątpliwości interpretacyjnych wystąpiła potrzeba jednoznacznego uregulowania tej kwestii. Proponowane zmiany doprecyzowują przepisy dotyczące upadłości Banku oraz spraw związanych z zakresem odpowiedzialności Skarbu Państwa w przypadku likwidacji BGK. W ust. 4 proponuje się wprowadzenie przepisów dodatkowo wzmacniających wiarygodność kredytową Banku. Proponowane zapisy art. 3 ust. 3 i 4 ustawy mają na celu doprecyzowanie zakresu odpowiedzialności Skarbu Państwa w stosunku do BGK, również w zakresie zapewnienia odpowiedniej wysokości kapitałów. Oczekuje się, iż zastosowanie proponowanych rozwiązań powinno umożliwić uzyskanie przez Bank oceny ratingowej na poziomie oceny Polski, co w efekcie powinno przyczynić się do zwiększenia możliwości pozyskiwania środków przez bank, zarówno w zakresie ich wolumenu, jak i zmniejszenia kosztu ich pozyskania, szacowanego na co najmniej kilkanaście punktów bazowych. Uzyskanie ratingu na poziomie kraju umożliwi dodatkowo obniżenie kosztu pozyskania gwarancji Skarbu Państwa na działalność statutową BGK. Otrzymanie powyższej oceny wiarygodności kredytowej zwiększy również, co istotne, możliwości pozyskiwania środków przez BGK w formie nieprzewidującej wsparcia kredytowego gwarancją Skarbu Państwa.

- 3) Zmiana dotychczasowego art. 4 pkt 1 ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego. Przepis stwierdzający, że celem działalności Banku Gospodarstwa Krajowego jest wspieranie rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących m.in. w szczególności projekty realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej rozszerzono o możliwość wykorzystywania również środków pochodzących z międzynarodowych instytucji finansowych, co jednocześnie pozwoli na wskazanie jednego z głównych źródeł finansowania działalności Banku Gospodarstwa Krajowego. Przepis uzupełniono zgodnie z obecnymi możliwościami pozyskiwania środków na finansowanie działalności Banku Gospodarstwa Krajowego (zleconej i własnej) o wykorzystywane środków z międzynarodowych instytucji finansowych, takich jak np. Europejski Bank Inwestycyjny, czy też Bank Rozwoju Rady Europy.
- 4) W zmianie 4 dokonano korekty zapisu art. 5 ust. 1 punkt 6 lit. b, co zostało podyktowane potrzebą uściślenia, z jakich tytułów dokonywane są wpisy hipotek w księgach wieczystych. W latach 1945-1990 Skarb Państwa udzielał m.in. pożyczek i kredytów nie tylko z tytułu sprzedaży przez Państwo domów jednorodzinnych i wielorodzinnych już wybudowanych lub odbudowanych, ale przede wszystkim z tytułu sprzedaży gruntów dla osób fizycznych i spółdzielni mieszkaniowych pod budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne. Zaproponowana korekta ma na celu całościowe ujęcie tytułów wpisów z obszaru mieszkalnictwa.
- 5) Zmiany w dotychczasowym art. 5a dotycząca ust. 5 i 7 ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego jest zmianą legislacyjną polegającą na przywołaniu aktualnych przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148).
- 6) Zmiana w dotychczasowym art. 5b ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego polega, na uzupełnieniu przepisu o możliwość udzielenia Bankowi Gospodarstwa Krajowego ze środków budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych pożyczki, w celu zwiększenie funduszy podstawowych, na warunkach, które zapewnią spełnienie wymów określonych w art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia

1997 r. - Prawo bankowe, tj. określonych w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego. Obecnie możliwość ta dotyczy zaliczenia do funduszy podstawowych banków obligacje zamiennych i obligacji długoterminowych, spełniających warunki określone w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 14 października 2009 r. w sprawie innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy podstawowych banku, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy podstawowych banku.

- 7) Zaproponowany przepis art. 5c określa możliwość obniżenia funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego, w przypadku gdy fundusze własne BGK osiągnęłyby poziom znacznie przekraczający niezbędny do zachowania norm ostrożnościowych.

W skład funduszy własnych Banku Gospodarstwa Krajowego wchodzi fundusze podstawowe i fundusze uzupełniające. Ze względu na różny charakter funduszy wchodzących w skład funduszy własnych (m.in. fundusz ogólnego ryzyka, fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych), możliwość obniżenia powinna dotyczyć wyłącznie funduszu statutowego.

Projekt ustawy wprowadza trzy formy obniżenia przez Radę Nadzorczą Banku Gospodarstwa Krajowego (na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych) funduszu statutowego: wpłata do budżetu środków pieniężnych, „zwrot” obligacji skarbowych na rzecz Skarbu Państwa oraz nieodpłatne przekazanie akcji lub udziałów na rzecz Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Obniżenie funduszu statutowego poprzez „zwrot” obligacji lub innych instrumentów finansowych dotyczyłoby tylko instrumentów, które uprzednio były przekazane na dokapitalizowanie Banku Gospodarstwa Krajowego.

- 8) Zmiana polegająca na dodaniu po art. 6 ustawy o BGK art. 6b umożliwi rozszerzenie katalogu czynności wykonywanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego o emisję listów zastawnych na zasadach i warunkach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

Należy zwrócić uwagę, że znaczna część działalności Banku Gospodarstwa Krajowego koncentruje się na udzielaniu kredytów związanych z finansowaniem nieruchomości. Umożliwienie Bankowi Gospodarstwa Krajowego emisji listów zastawnych mogłoby stanowić istotne narzędzie refinansowania tego obszaru działalności Banku Gospodarstwa Krajowego, co jednocześnie stworzyłoby możliwość wykorzystania innych źródeł na finansowanie pozostałej działalności.

Biorąc pod uwagę bezpieczeństwo prawne funkcjonowania Banku Gospodarstwa Krajowego istnieje możliwość zapewnienia długookresowego bezpieczeństwa emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego listów zastawnych, jako podstawowych instrumentów refinansowania obszaru działalności związanej z finansowaniem nieruchomości.

- 9) Propozycja zmiany art. 10 ust. 3 ustawy o BGK, spowodowana jest potrzebą wyeliminowania sytuacji, w której powstałyby wątpliwości co do zasad reprezentowania BGK przez pełnomocników. Zmierzają do określenia ogólnych zasad reprezentacji (bez wątpliwości odnośnie zawężenia „w zakresie praw i obowiązków majątkowych”) oraz przewiduje wprost możliwość reprezentacji przez pełnomocników oraz określa zasady tej reprezentacji.

Ad. art. 2

Na podstawie art. 2 dokonuje się zmiany w art. 17 ust. 1 pkt 41 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654, z późn. zm.). W art. 17 ust. 1 pkt 41 doprecyzowaniu ulega katalog zwolnień przedmiotowych z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu zasilania zewnętrznego Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. Powyższa zmiana ma za zadanie synchronizację z art. 6 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym S.A.

Ad. art. 3

Proponowana w art. 3 zmiana ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759) ma na celu umożliwienie Bankowi Gospodarstwa Krajowego pełną realizację zadań wynikających ze wspierania publicznych (rządowych i samorządowych) programów i projektów współfinansowanych ze środków publicznych (w tym przede wszystkim środków zagranicznych - głównie z budżetu Unii Europejskiej).

Zmiana Prawa zamówień publicznych dokonana w dniu 2 kwietnia 2009 r. wyłączyła z obowiązku stosowania jego przepisów w odniesieniu do zamówień Banku Gospodarstwa Krajowego związanych z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw oraz związanych realizacją programów rządowych, w części dotyczącej: prowadzenia rachunków bankowych. W przypadku obsługi funduszy wyłączenie ma zastosowanie również do przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym, pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej, finansowania działalności obsługiwanych funduszy i programów oraz refinansowania akcji kredytowej. Bank Gospodarstwa Krajowego w celu prowadzenia normalnej działalności bankowej (własnej i na rzecz klientów) musi mieć możliwość otwierania w innych bankach rachunków NOSTRO dla przeprowadzenia rozliczeń pieniężnych na zasadach, które uzna za najbardziej korzystne. BGK powinien posiadać także możliwość pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej i refinansowania akcji kredytowej, bez dodatkowych zakłóceń. Żaden inny bank w kraju, komercyjny, spółdzielczy, a nawet Narodowy Bank Polski, nie podlegają z tego tytułu ograniczeniom, które zostały narzucone Bankowi Gospodarstwa Krajowego.

Obowiązki wynikające z ustawy Prawo zamówień publicznych w obecnym kształcie powodują niesymetryczność warunków działania BGK w porównaniu z innymi podmiotami sektora bankowego w Polsce. W sytuacji poszukiwania źródeł finansowania dla zapewnienia płynności lub refinansowania akcji kredytowej, BGK obecnie zmuszony jest do stosowania czasochłonnych procedur, uwzględniając dodatkowo ewentualne postępowania odwoławcze. Inne podmioty sektora mogą znacznie szybciej pozyskać zewnętrzne finansowanie i dzięki temu zyskują przewagę konkurencyjną. Zapewnienie płynności należy do podstawowych zadań każdego banku. W obszarze zarządzania płynnością krótkoterminową, np. do 6 miesięcy, w przypadku konieczności stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych nie może być mowy o elastycznym reagowaniu na zmiany rynkowe lub sytuację portfela banku. W takiej sytuacji można stwierdzić, że ustawa ta utrudnia wypełnianie podstawowych zadań BGK.

Ad. art. 4

Na podstawie art. 4 dokonuje się zmiany ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 545), rozszerzając możliwe źródła finansowania Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. o dotacje otrzymane z budżetu jednostek samorządu regionalnego (zmiana pkt 1 w art. 6 ustawy o Krajowym Funduszu Kapitałowym). Uwzględnienie środków pozyskanych od jednostek samorządu

terytorialnego umożliwi Krajowemu Funduszowi Kapitałowemu S.A. wspieranie rozwoju poszczególnych obszarów poprzez inwestowanie w fundusze podwyższonego ryzyka o zasięgu regionalnym. Podstawową zasadą inwestowania na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorstwa jest aktywny udział zarządzających funduszem podwyższonego ryzyka (ang. venture capital - VC), w rozwój firmy. Aktywny udział wymaga również bliskości geograficznej. W wyniku takich inwestycji Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. w fundusze regionalne mogłyby one zyskać na znaczeniu i zwiększyć możliwości podejmowanych działań.

Zmiana pkt 1 w art. 6 ustawy o Krajowym Funduszu Kapitałowym ma na celu uszczegółowienie zapisu i powiązania go ze znowelizowaną ustawą o finansach publicznych. Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. jest instytucją angażującą znaczne środki publiczne i w całości kontrolowany przez państwową osobę prawną (Bank Gospodarstwa Krajowego).

Zmiana polegająca na dodaniu art. 6 po pkt 2 pkt 2a ma na celu doprecyzowanie źródeł finansowania Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. o odsetki od środków, o których mowa w pkt 1 i 2, zgromadzonych na rachunkach bankowych Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A., o ile odrębne przepisy lub umowy dotyczące przekazania lub wykorzystania tych środków nie stanowią inaczej.

Ponadto w ustawie o Krajowym Funduszu Kapitałowym po art. 6 dodaje się art. 6a, na podstawie którego obsługę bankową rachunków Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego - w przypadku gdy pozostawałby większościowym akcjonariuszem tej spółki. Należy wskazać, że obecnie wszystkie rachunki bankowe Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. obsługiwane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Konsolidacja finansów publicznych jest podstawą prowadzonych reform. Jednym z filarów tych zmian jest Bank Gospodarstwa Krajowego, który jest instytucją dedykowaną do obsługi sektora finansów publicznych. Przejęcie obsługi bankowej Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. przez Bank Gospodarstwa Krajowego jest kolejnym krokiem w reformie finansów publicznych.

Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. dysponuje środkami na inwestycje w fundusze podwyższonego ryzyka (ang. venture capital), które z kolei inwestują w polskie MŚP. Proces inwestycyjny zakłada sukcesywne wnoszenie środków do tych funduszy - wtedy, gdy pojawiają się atrakcyjne projekty inwestycyjne. Pozostałe środki są przechowywane na rachunkach bankowych. Jeśli będą one ulokowane w Banku Gospodarstwa Krajowego, umożliwią mu finansowanie działań publicznych przy tych samych kapitałach własnych.

W przypadku komercyjnych grup kapitałowych, w których podmiotem dominującym jest bank, wszystkie spółki zależne korzystają z usług tego banku aby zapewnić bankowi zyski (w przypadku kredytów) oraz możliwości udzielania kredytów (w przypadku lokat). Bank Gospodarstwa Krajowego jest obecnie jedynym akcjonariuszem Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. Na wypadek ewentualnych zmian w strukturze akcjonariatu Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A., wyłączna obsługa bankowa powinna być powierzona Bankowi Gospodarstwa Krajowego do momentu zachowania jego pozycji dominującej w Krajowym Funduszu Kapitałowym S.A. - jednocześnie musiałyby być spełnione dwa kryteria: posiadanie większościowego pakietu akcji oraz posiadanie większości głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Ad. art. 5

W art. 5 projektu ustawy wprowadza się zmianę art. 196 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 148) polegającą

na uchyleniu ust. 4, co ma na celu likwidację istniejącego obecnie ograniczenia możliwości podjęcia przez Bank Gospodarstwa Krajowego obsługi centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, rachunków bieżących państwowych jednostek budżetowych oraz rachunków bieżących urzędów obsługujących organy podatkowe, nie wcześniej niż z dniem przyjęcia przez Rzeczpospolitą Polską waluty euro. Przedmiotowe ograniczenie nie jest zdeterminowane żadnymi przepisami, czy też postanowieniami na poziomie unijnym. Przejęcie bankowej obsługi budżetu państwa przez Bank Gospodarstwa Krajowego - jako element konsolidacji finansów publicznych - powinno być podyktowane wyłącznie względami technicznymi i organizacyjnymi Banku Gospodarstwa Krajowego i stopniem jego przygotowania do podjęcia tego zadania.

Ad art. 6

Zgodnie z art. 6 projektu ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz o zmianie innych ustaw w szczególności będzie oddziaływała na Bank Gospodarstwa Krajowego, na podmioty sektora finansów publicznych oraz na Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie ustawy będzie miało pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Działania takie mogą bowiem zapewnić konsolidację w jednym podmiocie (Banku Gospodarstwa Krajowego) obsługi rachunków bankowych. Zapewni to jednocześnie niższe koszty poprzez możliwość osiągnięcia efektu skali. Bank Gospodarstwa Krajowego specjalizując się w tym zakresie będzie miał możliwość rozwoju posiadanych instrumentów wprowadzając zróżnicowaną ofertę. Istotnym efektem wprowadzonych zmian będzie zatem większa elastyczności świadczonych usług. Przyjęcie projektu ustawy może mieć pozytywny wpływ na budżet państwa zarówno po stronie dochodowej jak również wydatkowej. Po stronie dochodowej należy zwrócić uwagę na fakt możliwości wpłat do budżetu państwa z tytułu obniżania funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego. Nie należy jednak domniemywać, że działanie takie będzie traktowane jako cel nadrzędny projektowanych zmian. Po stronie wydatkowej można spodziewać się obniżenia kosztów prowadzenia obsługi bankowej, kosztów przygotowania i prowadzenia inwestycji przez potencjalnych kredytobiorców - jednostek sektora finansów publicznych. Możliwość obniżania funduszu statutowego poprzez umorzenie obligacji skarbowych może mieć pozytywny wpływ na poziom zadłużenia Skarbu Państwa

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie spowoduje zmian na rynku pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowa zmiana miałaby pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości poprzez zwiększenie możliwości działania Banku Gospodarstwa Krajowego poprzez zapewnienie możliwości dokapitalizowania Banku Gospodarstwa Krajowego oraz poprzez zwiększenie standingu finansowego możliwość oferowania produktów przez Bank Gospodarstwa Krajowego (np. gwarancji) zmniejszających wagi ryzyka kredytodawców.

Uwzględnienie środków pozyskanych od jednostek samorządu terytorialnego umożliwi Krajowemu Funduszowi Kapitałowemu S.A. wspieranie rozwoju poszczególnych obszarów poprzez inwestowanie w fundusze podwyższonego ryzyka o zasięgu regionalnym. Podstawową zasadą inwestowania na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorstwa jest aktywny udział zarządzających funduszem podwyższonego ryzyka w rozwój firmy. Aktywny udział wymaga również bliskości geograficznej. Poprzez przyjęcie zaproponowanych rozwiązań regionalne fundusze mogłyby zyskać na znaczeniu.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie bezpośrednio oddziaływać na sytuację i rozwój regionalny, pośrednio natomiast - poprzez uelastycznienie możliwości działania oraz finansowania programów - może mieć pozytywny wpływ (trudno mierzalny) na rozwój regionalny. Określony wpływ na rozwój regionalny może mieć również wpływ możliwość współpracy jednostek samorządu terytorialnego z Krajowym Funduszem Kapitałowym S.A.

Źródła finansowania

Zakres przedmiotowy ustawy nie spowoduje potrzeby finansowania poprzez obciążenie budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Bank Gospodarstwa Krajowego, jako bank którego działalność jest ukierunkowana na obsługę zadań zleconych przez Rząd, został wyłączony spod obowiązywania dyrektyw unijnych, co było zgodne ze Stanowiskiem negocjacyjnym Polski w obszarze „Swoboda Świadczenia Usług” opracowanym w związku z negocjacjami o przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. Odpowiedni zapis gwarantujący ww. wyłączenie został zawarty w Załączniku II do Traktatu Akcesyjnego. Także w dyrektywie 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe w art. 2 ust. 3 do listy podmiotów wyłączonych z zakresu obowiązywania dyrektywy dodano także Bank Gospodarstwa Krajowego.

Warszawa, 30 lipca 2010 r.

BAS – WAPEiM – 1339/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw z prawem Unii Europejskiej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Sławomir Neumann)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r., Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zmierza do zmiany ustaw:

1) z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U nr 65, poz. 594, ze zmianami) – w zakresie m.in. możliwości i zasad obniżenia funduszu statutowego BGK, organizacji Banku oraz uprawnień w zakresie emisji niektórych typów instrumentów finansowych;

2) z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, ze zmianami) – w zakresie zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych dochodów Krajowego Funduszu Kapitałowego pochodzących z dotacji celowych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi;

3) z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759) w zakresie wyłączenia stosowania tej ustawy w odniesieniu do czynności BGK związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w części dotyczącej otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności

na rynku międzybankowym oraz pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej;

4) z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491, ze zmianą; dalej: ustawa o KFK) – w zakresie zmiany pochodzenia środków stanowiących przychody Funduszu

5) z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zmianą) – w zakresie umożliwienia podjęcia przez BGK obsługi rachunków budżetu państwa.

Projektowana ustawa miałyby wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy obejmuje:

1) dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.4.2004, str. 114, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: rozdz. 6, t. 7, str. 132; dalej: dyrektywa 2004/18/WE);

2) Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego załączony do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 203. poz. 1569; dalej: Protokół);

3) decyzję Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (1998/415/WE) (Dz. Urz. UE L 189 z 3.7.1998, str. 42; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne: rozdz. 1 t. 1 str. 446; dalej: decyzja 1998/415/WE).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Do Banku Gospodarstwa Krajowego, jako podmiotu prawa publicznego w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE stosują się jej postanowienia dotyczące zamówień publicznych. Proponowane w projekcie ustawy wyłączenie stosowania w odniesieniu do BGK stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie usług związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w części dotyczącej otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym oraz pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej należy ocenić w kontekście wymogów wskazanej dyrektywy.

3.2. Usługi finansowe i bankowe (w tym usługi inwestycyjne) objęte są załącznikiem II A do dyrektywy 2004/18/WE. Zgodnie z art. 2 dyrektywy do

zamówień, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku IIA stosuje się przepisy art. 23-55 dyrektywy 2004/18/WE. Artykuł 7 dyrektywy 2004/18/WE przewiduje, że jej postanowienia stosuje się wobec zamówień publicznych o określonej wartości, o ile przepisy szczególne dyrektywy nie przewidują wyjątków. Artykuł 16 lit d) dyrektywy przewiduje, że nie ma ona zastosowania w odniesieniu do zamówień publicznych na m.in. usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w szczególności z transakcjami mającymi na celu uzyskanie funduszy lub kapitału dla instytucji zamawiających. Zatem zamówienia BGK związane z wykonywaniem działalności bankowej przez ten bank, które dotyczą wskazanych w art. 16 lit d) dyrektywy 2004/18/WE usług finansowych mogą zostać wyłączone spod reżimu zamówień publicznych określonych w tej dyrektywie.

BGK może wykonywać czynności bankowe określone w jego statucie (art. 2 ust. 3 ustawy o BGK, art. 1 pkt 1 projektu)¹. Katalog tych czynności, jak również podmiotów, które mogą być stroną umów z BGK nie jest ograniczony (rozdział 2 Statutu). Projektowany przepis wprowadzający ogólne zwolnienie BGK z reżimu zamówień publicznych w zakresie usług związanych z wykonywaniem działalności bankowej w zakresie proponowanym w art. 3 projektu w części wykraczającej poza dozwolone w art. 16 lit d) dyrektywy 2004/18/WE rodzaje usług (np. ogólne sformułowanie dot. przeprowadzania rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku bankowym) należy uznać za sprzeczny z prawem UE.

3.3. Wyłącznym przedmiotem działalności Krajowego Funduszu Kapitałowego jest udzielanie wsparcia finansowego funduszom kapitałowym, inwestującym w przedsiębiorców mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową (art. 5 ustawy o KFK). Przedsiębiorstwa, w które mogą być inwestowane środki funduszy muszą spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Komisji nr 70/2001/WE z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (art. 2 pkt 3 ustawy o KFK). Ustawa o KFK przewiduje, że do udzielania wsparcia finansowego przez Krajowy Fundusz Kapitałowy stosuje się przepisy o pomocy publicznej dla przedsiębiorców (art. 14 ust. 1 ustawy o KFK). Ze względu na istniejące w ustawie o KFK zasady dotyczące działalności tego funduszu (tj. ograniczenie podmiotowe przedsiębiorców na rzecz których może udzielać wsparcia, oraz ustawowy wymóg stosowania przepisów dot. pomocy publicznej dla przedsiębiorców do udzielania wsparcia przez Fundusz) należy uznać, że

¹ Obecnie obowiązuje Statut w wersji ustalonej w rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 81, poz.535)

zwolnienie niektórych przychodów KFK z podatku dochodowego od osób prawnych jest pomocą publiczną, która nie spełnia przesłanek pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

3.4. Artykuł 127 ust. 4 tiret drugie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje, że Europejski Bank Centralny jest konsultowany przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę. Przepis ten został powtórzony w art. 127 pkt a tiret drugie Protokołu. Warunki zostały określone w decyzji 98/415/WE. Zgodnie z art. 1 tej decyzji władze państw członkowskich zasięgają opinii EBC w sprawie każdego projektu przepisu prawnego w dziedzinach podlegających jego kompetencji, zgodnie z Traktatem, odnośnie do m.in. zasad mających zastosowanie do instytucji finansowych, w zakresie, w jakim wywierają istotny wpływ na stabilność instytucji finansowych i rynków. Podnoszone są również argumenty przemawiające za brakiem kompetencji EBC do wyrażania opinii w kwestii projektów regulacji krajowych w dziedzinie objętej projektem ustawy w stosunku do państw, które nie przyjęły waluty euro². Jednakże wobec braku orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w tej kwestii jednoznaczne rozstrzygnięcie tego zagadnienia nie jest możliwe. Ponieważ projekt dotyczy m.in. zasad obniżania funduszu statutowego BGK, mogącego mieć wpływ na stabilność tej instytucji finansowej, podlega on notyfikacji EBC. Zgodnie z art. 5 decyzji 98/415/WE państwo członkowskie ma zapewnić, że EBC będzie proszony o konsultacje na właściwym etapie umożliwiającym władzy rozpoczynającej opracowywanie projektu przepisu prawnego rozważenie opinii EBC przed podjęciem merytorycznych decyzji oraz że opinia otrzymana z EBC zostanie przekazana do wiadomości władzy przyjmującej akt prawny. Projekt ustawy wymaga zasięgnięcia opinii EBC w takim terminie, który pozwoli na rozpatrzenie ew. uwag przed zakończeniem prac legislacyjnych.

4. Konkluzje

4.1. Artykuł 3 projektu ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw przewidującego wyłączenie stosowania w odniesieniu do BGK stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie usług związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w części dotyczącej otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym oraz pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej w zakresie wykraczającym poza wyłączenie przewidziane w art. 16 lit d) dyrektywy 2004/18/WE jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

² Patrz np. opinia BAS – WAEM – 2324/08

- 4.2. W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem UE.
- 4.3. Projekt podlega notyfikacji Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 30 lipca 2010 r.

BAS – WAPEiM – 1340/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Sławomir Neumann) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zmierza do zmiany ustaw:

1) z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U nr 65, poz. 594, ze zmianami) – w zakresie m.in. możliwości i zasad obniżenia funduszu statutowego BGK, organizacji Banku oraz uprawnień w zakresie emisji niektórych typów instrumentów finansowych;

2) z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, ze zmianami) – w zakresie zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych dochodów Krajowego Funduszu Kapitałowego pochodzących z dotacji celowych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi;

3) z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759) w zakresie wyłączenia stosowania tej ustawy w odniesieniu do czynności BGK związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w części dotyczącej otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym oraz pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej;

4) z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491, ze zmianą; dalej: ustawa o KFK) – w zakresie zmiany pochodzenia środków stanowiących przychody Funduszu

5) z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zmianą) – w zakresie umożliwienia podjęcia przez BGK obsługi rachunków budżetu państwa.

Projekt ustawy nie wykonuje prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 05.08. 2010 r.

BSA III – 021 – 113/10

Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie elłivistrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 lipca 2010 r., GMS-WP-183-123/10 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw.**

z wyrazami szacunku

Lech Gardocki

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 09-08-2010

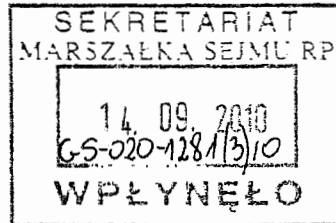
EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROSYSTEM

Jean-Claude TRICHET
Prezes EBC

10 września 2010 r.

Szanowny Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Opinia EBC w sprawie zmian przepisów regulujących działalność Banku Gospodarstwa Krajowego (CON/2010/70)

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na Państwa wniosek o wydanie opinii otrzymany przez EBC w dniu 7 lipca 2010 r. mam przyjemność przesłać Państwu w załączeniu opinię EBC z dnia 9 września 2010 r. w sprawie zmian przepisów regulujących działalność Banku Gospodarstwa Krajowego.

Byłbym bardzo wdzięczny, gdyby zechciał Pan przesłać mi kopię ostatecznej wersji tekstu ustawy po zakończeniu procesu decyzyjnego.

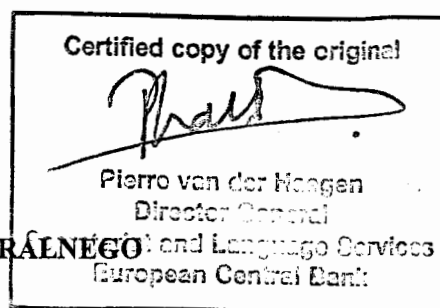
Z wyrazami szacunku,

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
EUROSYSTEM

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 9 września 2010 r.

w sprawie zmian przepisów regulujących działalność Banku Gospodarstwa Krajowego

(CON/2010/70)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 16 sierpnia 2010 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii dotyczącej projektu ustawy (zwanego dalej „projektem ustawy”) o zmianie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (zwaney dalej „ustawą o BGK”)¹.

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 i art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz trzeciego i szóstego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych², z uwagi na to, że projekt ustawy dotyczy Narodowego Banku Polskiego (NBP) oraz zasad odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Założenia projektu ustawy

- 1.1 Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) jest jedyną polską instytucją kredytową utworzoną przepisami prawa jako bank państwowy³. Do podstawowych celów działalności BGK należy wspieranie rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego. W tym zakresie BGK prowadzi obsługę bankową jednostek publicznych oraz szeregu funduszy celowych, w tym funduszy obsługujących rozdział środków z Unii Europejskiej. Jako szczególnego typu instytucja finansowa utworzona w celu realizacji zadań

¹ Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 594.

² Dz.U. L 189 z 3.7.1998, s. 42.

³ Zob. art. 2 ust. 1 ustawy o BGK w zw. z art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 1924 r. Nr 46, poz. 477). Zob. także art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1960 r. Nr 20, poz. 121) w zw. z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1975 r. Nr 20, poz. 108) oraz art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 56). Zob. także art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665) (zwaney dalej „prawem bankowym”). Zob. rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 535).

publicznych BGK nie podlega regulacjom dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (wersja przekształcona)⁴.

- 1.2 Zgodnie z treścią uzasadnienia projektu ustawy⁵, jednym z głównych celów projektu ustawy jest zmniejszenie kosztów pozyskiwania przez BGK środków na rynkach finansowych. Projekt ustawy ma doprowadzić do podniesienia ratingu kredytowego BGK do poziomu odpowiadającego ratingowi kredytowemu zadłużenia Skarbu Państwa. Skutek ten ma być osiągnięty przez wprowadzenie przepisu przewidującego wprost odpowiedzialność Skarbu Państwa za zobowiązania BGK w razie jego likwidacji⁶. Ponadto projekt ustawy znacznie łagodzi zasady dotyczące przepływu środków pomiędzy BGK a Skarbem Państwa, wprowadzając i) ogólny obowiązek ministra właściwego do spraw finansów publicznych zapewniania BGK funduszy własnych wystarczających do wykonywania jego ustawowych zadań⁷ oraz ii) możliwość obniżenia funduszu statutowego BGK w razie przekroczenia poziomu niezbędnego do przestrzegania norm nadzorczych, skutkującego przekazaniem środków do budżetu państwa⁸. Celem projektu ustawy jest także ułatwienie refinansowania przez BGK działalności dotyczącej sektora nieruchomości (w tym w szczególności wspierania przez BGK rządowych programów w zakresie budownictwa mieszkaniowego) poprzez stworzenie podstawy prawnej dla emisji przez BGK listów zastawnych⁹. Ponadto projekt ustawy upraszcza i doprecyzowuje niektóre przepisy ustawy o BGK.
- 1.3 Projekt ustawy umożliwia ponadto BGK przejęcie zasadniczej części obsługi bankowej budżetu państwa i państwowych jednostek budżetowych. Rachunki bankowe państwa, w tym rachunki budżetu państwa, państwowych jednostek budżetowych oraz urzędów obsługujących organy podatkowe, prowadzone są obecnie przez NBP, który zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zachowuje wyłączność w zakresie podstawowej części obsługi bankowej państwa aż dnia przyjęcia przez Polskę euro¹⁰. Projekt ustawy usuwa to ograniczenie¹¹, pozwalając Ministrowi Finansów wybrać podmiot prowadzący obsługę bankową spośród BGK i NBP. Po wejściu w życie projektu ustawy NBP mógłby zatem – o ile zostałby wybrany przez Ministra Finansów – pełnić funkcję agenta skarbowego Skarbu Państwa, ale nie byłby już do tego prawnie zobowiązany¹².

4 Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1. Zob. art. 2.

5 Dotychczas niedostępne na stronie internetowej Sejmu.

6 Art. 1 pkt 2) projektu ustawy zmieniający art. 3 ust. 4 ustawy o BGK.

7 Art. 1 pkt 2) projektu ustawy zmieniający art. 3 ust. 3 ustawy o BGK.

8 Art. 1 pkt 7) projektu ustawy wprowadzający nowy art. 5c do ustawy o BGK.

9 Art. 1 pkt 8) projektu ustawy wprowadzający nowy art. 6a do ustawy o BGK.

10 Art. 196 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240).

11 Art. 5 projektu ustawy, skreślający art. 196 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

12 Zgodnie z art. 196 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 5 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r., Nr 1, poz. 2)..

2. Uwagi ogólne

W świetle spodziewanego wzmocnienia pozycji rynkowej BGK wynikającego z wprowadzenia przez projekt ustawy obowiązku przejęcia przez Skarb Państwa zobowiązań BGK, EBC pragnie przywołać uwagi dotyczące potrzeby zachowania równych zasad konkurencji oraz unikania zakłóceń konkurencji pomiędzy instytucjami finansowymi¹³.

3. Uwagi szczegółowe

- 3.1. EBC rozumie, że BGK może uczestniczyć w operacjach polityki pieniężnej NBP, a także że listy zastawne emitowane przez BGK mogą zostać dopuszczone jako zabezpieczenie operacji polityki pieniężnej NBP¹⁴. EBC pragnie przypomnieć władzom polskim o obowiązku przestrzegania zakazu finansowania ze środków banku centralnego określonego w Traktacie. W tym zakresie art. 123 ust. 2 Traktatu stanowi, że – w odniesieniu do udziału w operacjach polityki pieniężnej banku centralnego – publiczne instytucje kredytowe traktuje się tak samo jak prywatne instytucje kredytowe; natomiast zawarty w art. 123 ust. 1 Traktatu zakaz nabywania na rynku pierwotnym papierów wartościowych emitowanych przez sektor publiczny dotyczy również papierów emitowanych przez publiczne instytucje kredytowe. NBP nie może zatem nabywać listów zastawnych emitowanych przez BGK na rynku pierwotnym¹⁵.
- 3.2. Artykuł 21 ust. 2 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem ESBC”) w sposób wyraźny dopuszcza świadczenie przez EBC i krajowe banki centralne usług agenta skarbowego na rzecz podmiotów sektora publicznego, co stanowi zasadną funkcję tradycyjnie wykonywaną przez banki centralne¹⁶. Artykuł 21 ust. 2 Statutu ESBC nie zobowiązuje jednak banków centralnych do wykonywania funkcji agenta skarbowego. W związku z powyższym EBC przyjmuje do wiadomości możliwość wybrania przez Ministra Finansów BGK zamiast NBP jako podmiotu prowadzącego obsługę bankową budżetu państwa¹⁷.
- 3.3. Jeżeli chodzi o przewidywaną możliwość obniżenia funduszu statutowego BGK i wpłaty nadwyżki do budżetu państwa¹⁸, EBC rozumie, iż stosowanie odpowiednich zabezpieczeń sprawi, że wpłaty do budżetu państwa nie będą obniżały zdolności przestrzegania przez BGK norm nadzorczych.

¹³ Zob. pkt 2.2 opinii CON/2009/22. Opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

¹⁴ Lista papierów wartościowych dopuszczonych jako zabezpieczenie jest okresowo publikowana na stronie internetowej NBP pod adresem www.nbp.pl.

¹⁵ Zob. także częściowo pkt 3.2 opinii CON/2009/68.

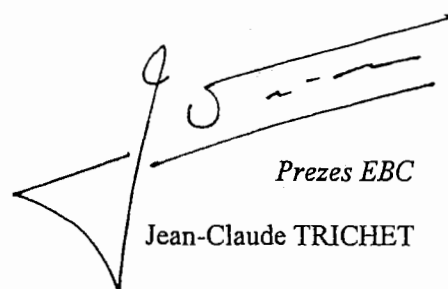
¹⁶ Zob. rozdział 2 Raportu o konwergencji EBC z maja 2010 r.

¹⁷ Art. 5 projektu ustawy uchylający art. 196 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

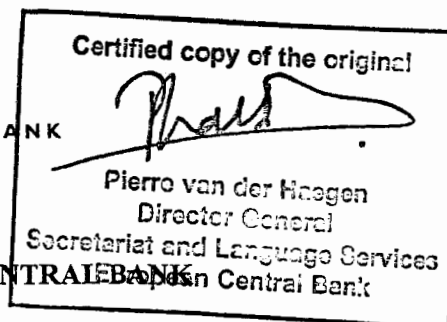
¹⁸ Art. 5c ustawy o BGK dodany przez art. 1 pkt 7 projektu ustawy.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronach internetowych EBC.

Frankfurt nad Menem, dnia 9 września 2010 r.

Prezes EBC
Jean-Claude TRICHET

OPINION OF THE EUROPEAN CENTRAL BANK

of 9 September 2010

on amendments to the legal framework for the operation of Bank Gospodarstwa Krajowego

(CON/2010/70)

Introduction and legal basis

On 16 August 2010 the European Central Bank (ECB) received a request from the Polish Parliament's Sejm for an opinion on a draft law (hereinafter 'the draft law') amending the Law of 14 March 2003 on Bank Gospodarstwa Krajowego (hereinafter the 'Law on BGK')¹.

The ECB's competence to deliver an opinion is based on Articles 127(4) and 282(5) of the Treaty on the Functioning of the European Union and the third and sixth indents of Article 2(1) of Council Decision 98/415/EC of 29 June 1998 on the consultation of the European Central Bank by national authorities regarding draft legislative provisions², as the draft law relates to Narodowy Bank Polski (NBP) and contains rules applicable to financial institutions insofar as they materially influence the stability of financial institutions and markets. In accordance with the first sentence of Article 17.5 of the Rules of Procedure of the European Central Bank, the Governing Council has adopted this opinion.

1. Purpose of the draft law

1.1 Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) is the only Polish credit institution established by legislation as a State bank³. Its main activities include supporting the government's socio-economic programmes, as well as local self-government and regional development projects. Within this scope, BGK provides banking services to public entities and several public funds established for special purposes, including those established to distribute Union funds. As a specific financial

¹ Dz. U. of 2003, No 65, item 594.

² OJ L 189, 3.7.1998, p. 42.

³ See Article 2(1) of the Law on BGK in conjunction with Article 1 of the Regulation of the President of Poland of 30 May 1924 merging the State credit institutions into Bank Gospodarstwa Krajowego (*Dziennik Ustaw* (Dz. U.) of 1924 No 46, item 477). See also Article 46(1) of the Law on banking of 13 April 1960 (Dz. U. of 1960 No 20, item 121) together with Article 64(2) of the Law on banking of 12 June 1975 (Dz. U. of 1975 No 20, item 108) and Article 96(1)(1) of the Law on banking of 26 February 1982 (Dz. U. of 1982 No 7, item 56). See also Article 14(1) of the Law on banking of 29 August 1997 (consolidated text: Dz. U. of 2002 No 72, item 665) (hereinafter the 'Law on banking'). See Regulation of the Minister for the State Treasury of 11 May 2010 laying down the articles of incorporation for Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. of 2010 No 81, item 535).

institution created for public purposes, BGK is exempted from Directive 2006/48/EC of 14 June 2006 relating to the taking up and pursuit of the business of credit institutions (recast)⁴.

- 1.2 According to the draft law's explanatory memorandum⁵, one of the main aims of the draft law is to reduce the cost of borrowing by BGK on the financial markets. The draft law intends to improve BGK's credit rating up to a level similar to the rating of Poland's sovereign debt. This effect would be achieved by introducing an explicit provision on the liability of the State Treasury for BGK's debts in case of BGK's liquidation⁶. Moreover, the draft law also significantly relaxes the rules on transfers of funds between BGK and the State Treasury, by introducing (i) a general obligation for the Minister for public finance to provide BGK with own funds sufficient to carry out its statutory tasks⁷, and (ii) the possibility of reducing BGK's statutory funds if they exceed the level necessary to comply with supervisory requirements and, consequently, resulting in a transfer to the State budget⁸. The draft law aims also to facilitate the refinancing of BGK's real estate activities, including in particular its support of government housing programmes, by creating a legal basis for issuance by BGK of mortgage-backed securities⁹. The draft law also streamlines and clarifies Law on BGK.
- 1.3 As a result of the draft law, BGK will also become the provider of core banking services to the State budget and State budget entities. State bank accounts, including those for the State budget, State budget entities and tax authorities, are currently operated by NBP which maintains a legal monopoly on providing core banking services to the State until Poland's adoption of the euro¹⁰. The draft law removes this limitation¹¹, allowing the Minister for Finance to select either NBP or BGK as a provider of banking services. After the entry into force of the draft law, NBP would, if selected, therefore be allowed¹² - but no longer legally required - to fulfil the function of fiscal agent of the State.

2. General observations

In view of the envisaged strengthening of BGK's market position resulting from the draft law expressly introducing State liability for BGK's obligations, the ECB notes its previous observations on the need to

4 OJ L 177, 30.6.2006, p. 1. See Article 2.

5 Not yet available on Sejm's website.

6 Article 1(2) of the draft law, amending Article 3(4) of the Law on BGK.

7 Article 1(2) of the draft law, amending Article 3(3) of the Law on BGK.

8 Article 1(7) of the draft law, inserting new Article 5c to the Law on BGK.

9 Article 1(8) of the draft law, inserting new Article 6a to the Law on BGK.

10 Resulting from Article 196(2) and (4) of the Law of 27 August 2009 on public finance (Dz. U. of 2009, No 157, item 1240).

11 Article 5 of the draft law, deleting Article 196(4) of the Law on public finance.

12 Under Article 196(2) of the Law on public finance and Article 51(1)(2) of the Law of 29 August 1997 on Narodowy Bank Polski (consolidated text: Dz. U. of 2005, No 1, item 2).

maintain a level playing field and to avoid undue distortions of competition between financial institutions¹³.

3. Specific observations

- 3.1. The ECB understands that BGK may be a counterparty for NBP's monetary policy operations, and that mortgage-backed securities issued by BGK may become eligible as collateral for the NBP's monetary policy operations¹⁴. The ECB reminds the Polish authorities that compliance with the monetary financing prohibition laid down in the Treaty needs to be ensured. In this respect, Article 123(2) of the Treaty lays down that publicly owned credit institutions shall be given the same treatment as private credit institutions insofar as participation in monetary policy operations of the central banks is concerned, whereas the prohibition contained in Article 123(1) of the Treaty against purchases in the primary market of securities issued by the public sector applies also to publicly owned credit institutions. Therefore, NBP may not purchase mortgage-backed securities issued by BGK in the primary market¹⁵.
- 3.2. Article 21.2 of the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank (ESCB Statute) expressly recognises the provision by the ECB or the national central banks of fiscal agency services to the public sector, as it is a legitimate function traditionally performed by central banks¹⁶. However, Article 21.2 of the ESCB Statute does not oblige the central banks to undertake any fiscal agency functions. In view hereof, the ECB takes note of the possibility for the Minister of Finance to select BGK instead of the NBP as provider of banking services to the State budget¹⁷.
- 3.3. In view of the envisaged possibility of reducing BGK's statutory funds and transferring the difference to the State budget¹⁸, the ECB understands that sufficient safeguards will be in place to ensure that such a transfer would not compromise BGK's compliance with banking supervisory requirements.

This opinion will be published on the ECB's website.

¹³ See paragraph 2.2 of ECB Opinion CON/2009/22. All ECB opinions are available on the ECB's website at www.ecb.europa.eu.

¹⁴ As published and updated from time to time on NBP's website www.nbp.pl.

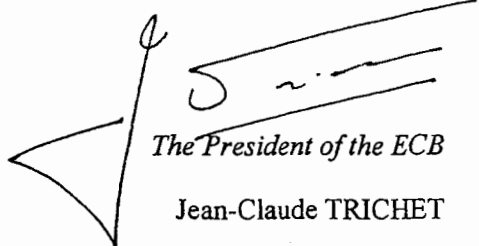
¹⁵ See also in part paragraph 3.2 of ECB Opinion CON/2009/68.

¹⁶ See Chapter 2 of the ECB Convergence Report of May 2010.

¹⁷ Article 5 of the draft law, deleting Article 196(4) of the Law of 27 August 2009 on public finance (Dz. U. of 2009, No 157, item 1240).

¹⁸ Article 5c of the Law on BGK, as amended by Article 1(7) of the draft law.

Done at Frankfurt am Main, 9 September 2010.

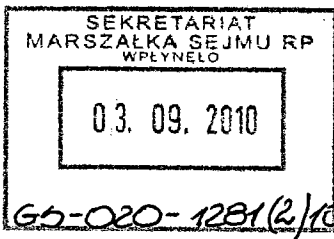

The President of the ECB
Jean-Claude TRICHET

PREZES
Marek Belka

Warszawa, 2 września 2010 r.

GP-PW-MJ-070-1/10/1632/2010

Pan

Grzegorz Schetyna

Marszałek Sejmu RP

szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma Szefa Kancelarii Sejmu RP z dnia 28 lipca 2010 r. (znak: GMS-WP-183-123/10) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw* przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

Uwagi ogólne

- 1) Proponowane w projekcie ustawy zmiany i ich skutki są daleko idące. Dlatego Narodowy Bank Polski zwraca uwagę na konieczność istotnego pogłębienia uzasadnienia projektu ustawy praktycznie w każdym z zawartych punktów, a przede wszystkim przedstawienia argumentacji uzasadniającej całość nowelizacji i celowość podejmowania procesu legislacyjnego dla dokonywania takiej a nie innej grupy zmian. Przywołany w 1 akapicie

uzasadnienia cel, „zapewnienie Bankowi nowych możliwości zwiększania funduszy własnych” nie jest przekonujący, szczególnie w zestawieniu z propozycją przepisów umożliwiających obniżenie funduszy własnych (art. 1). Ponadto Skarb Państwa, wyłączny właściciel Banku, posiada środki i wystarczające instrumenty dla zwiększania funduszy własnych banku w miarę powstawania nowych potrzeb. W uzasadnieniu brak jest też argumentów i informacji o popycie na usługi finansowe BGK, uzasadniającym proponowane np. w art. 1 i art. 5 zmiany. W szczególności, brak jest racjonalnych argumentów za proponowanymi zmianami wprowadzanymi art. 5 przedstawionego projektu ustawy, sprowadzającymi się do zastąpienia sprawnie funkcjonującego i taniego dla budżetu państwa systemu obsługi bankowej prowadzonego przez NBP w ramach funkcji banku centralnego, niesprawdzonym i wymagającym wielu zmian legislacyjnych, systemowych, operacyjnych i dodatkowych kosztów, systemem z udziałem BGK.

- 2) Choć w projekcie poselskim ustawy zawarta została ocena skutków regulacji (strony 11-12 projektu) to wymaga ona jednak uzupełnienia i uściślenia. W punkcie pierwszym - wskazującym podmioty, na które oddziałuje akt normatywny - wymienić należy Narodowy Bank Polski oraz banki hipoteczne *in gremio* jako podmioty na które oddziałuje projektowany akt normatywny. W punkcie drugim, ocena wpływu proponowanej ustawy na sektor finansów publicznych ma charakter opisowy, nie poparty faktami czy wynikami obliczeń. Nie są uwzględnione także wszystkie aspekty, takie jak na przykład zmiana przychodów budżetowych w wyniku zmniejszenia zysku NBP na skutek realizacji projektu ustawy, czy zmian w sektorze banków hipotecznych. Niektóre postulowane zmiany, jak na przykład konsolidacja w jednym podmiocie obsługi rachunków budżetu państwa, jest bezzasadna, ze względu na fakt, że obecne rozwiązania zapewniają taką konsolidację i efekt skali. NBP obsługuje wszystkie obligatoryjne rachunki budżetu państwa i znaczącą część rachunków fakultatywnych, ze względu na posiadaną przewagę konkurencyjną w tym zakresie, co nie ogranicza wolności zarządzania finansowego jednostek budżetowych. Koniecznym jest uzupełnienie oceny skutków regulacji o wyliczenie kosztów, jakie będą musiały ponieść podmioty objęte nowelizacją w celu realizacji nowego stanu faktycznego (koszty nowelizacji wielu ustaw, koszty zmian numerów rachunków bankowych w systemach informatycznych administracji publicznej, na przykład urzędów skarbowych, koszty wdrożenia systemu w BGK, koszty szkoleń, koszty ryzyka, etc). Ponadto konieczne jest wykazanie w uzasadnieniu, w jakim stopniu (w jakiej wielkości funduszy własnych, zysku BGK oraz wielkości środków operacyjnych) proponowane zapisy przyczynią się w krótkim terminie do realizacji głównego celu nowelizacji, jakim jest zapewnienie Bankowi Gospodarstwa Krajowego zwiększenia

funduszy własnych a poprzez to wspieranie rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz poprawy efektywności Banku.

- 3) Część proponowanych zapisów, w szczególności zawarte w art. 1 pkt 2 (brak możliwości upadłości) oraz art. 1 pkt 8 (uprawnienie do emitowania listów zastawnych), zapewnia BGK uprzywilejowaną pozycję w porównaniu z innymi bankami. Ogólnie rzecz biorąc powiększa się ilość przepisów regulujących działalność BGK, przez co uzyskuje on status instytucji bankowej mającej w coraz większej mierze charakter publicznoprawny.

Uwagi szczegółowe

Ad. art. 1 pkt 2

- 1) W proponowanym przepisie art. 3 ust. 2 ustawy o BGK (art. 1 pkt 2 projektu ustawy) stosuje się odesłanie do ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, ze zm). Stosowanie tego rodzaju odesłań nie przyczynia się do jasnego formułowania przepisów ustawowych. Powinno się wyraźnie określić, że nie można ogłosić upadłości BGK, albo taki przepis należało zamieścić w art. 6 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze. Propozycja, że do BGK stosuje się art. 6 pkt 4 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze jest dokonaniem swoistej wykładni tego ostatniego przepisu, co potwierdza uzasadnienie do projektu ustawy (s.5). Niezależnie od powyższego, wątpliwości budzi fakt, że zagwarantowanie w stosunku do BGK, iż nie można ogłosić jego upadłości, stawia ten bank w sytuacji korzystniejszej w stosunku do innych banków, zwłaszcza że zgodnie z propozycją nowego brzmienia art. 3 ust. 3 ustawy o BGK minister właściwy do spraw finansów publicznych ma obowiązek zapewnienia funduszy temu bankowi.
- 2) Zgodnie z przedstawionym uzasadnieniem, celem wprowadzonych zmian ma być uzyskanie przez BGK oceny ratingowej na poziomie Polski. Nie jest jednak wystarczająco uzasadnione, na jakiej podstawie zakłada się, iż wprowadzenie proponowanych zmian spowoduje przyznanie takiej oceny przez niezależne agencje ratingowe. W ostatnim czasie były one krytykowane za zbyt łatwe wystawianie wysokich ocen i przyczynienie się do powstania kryzysu, co powoduje, iż można oczekiwać od nich raczej daleko idącej ostrożności w przyznawaniu wysokich ocen. Agencje ratingowe w ocenach instytucji finansowych uwzględniają nie tylko wiarygodność właściciela funduszy własnych ale również jakość zarządzania i inne parametry finansowe.

Ad. art. 1 pkt 6

Proponowana zmiana art. 5b ustawy o BGK polega na uzupełnieniu przepisu o możliwość udzielenia BGK ze środków budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych pożyczki, w celu zwiększenia funduszy podstawowych, na warunkach, które zapewnią spełnienie wymogów określonych w prawie bankowym i regulacjach nadzorczych. **Z punktu widzenia ostrożnościowego, rozwiązanie to należy ocenić negatywnie.** Prawo bankowe przewiduje już zaliczanie do funduszy własnych środków pożyczonych, w formie pożyczki podporządkowanej (wymaga zgody nadzoru bankowego i ma tzw. pięcioletni okres amortyzacji). Pożyczkę taką zalicza się jednak do funduszy uzupełniających banku. Zaliczenie instrumentu o charakterze pożyczki do funduszy zasadniczych (odpowiednik Core Tier I), które mają stanowić najbardziej stabilny i pewny komponent funduszy własnych, decydujący o bezpieczeństwie i wiarygodności banku, byłoby sprzeczne ze standardami międzynarodowymi. Zmienność bazy kapitałowej, która jest wyznacznikiem dla norm ostrożnościowych, może także znacznie utrudnić efektywne monitorowanie poziomu ryzyka banku. Ponadto, potraktowanie BGK w sposób odmienny i bardziej korzystny niż innych banków naruszałoby zasady konkurencyjności. Bank BGK został wyłączony spod CRD ze względu na swoje szczególne zadania realizowane na rzecz państwa. Jednocześnie jednak bank ten, tak jak każdy bank w Polsce, wykonuje czynności bankowe i jego działalność podlega przepisom ustawy Prawo bankowe. W tym zakresie BGK działa na rynku, na którym funkcjonują inne podmioty, regulowane przepisami zgodnymi z CRD. Fakt ten, jak i konieczność zagwarantowania na polskim rynku bankowym równych zasad konkurencji wskazuje na konieczność oceny projektu przede wszystkim z tej perspektywy. Niemniej jednak, z **formalnego punktu widzenia** proponowany przepis jest akceptowalny, ponieważ nie pozostawałaby w sprzeczności z prawem unijnym. Dyrektywa CRD wskazuje podmioty, które ze względu na swoją specyfikę, na zasadzie wyjątku, wyłączone są spod przepisów dyrektywy. W Polsce są to: BGK i kasy SKOK. Tym samym wszystkie rozstrzygnięcia dotyczące działalności BGK mogą być kształtowane przez polskiego ustawodawcę w sposób odbiegający od postanowień CRD. Jednak warto wziąć pod uwagę to, że takie odstępstwo od standardów może być niekorzystne dla wizerunku BGK.

Ad art. 1 pkt 7

Nowy zapis o brzmieniu: „*W przypadku gdy BGK posiada fundusze własne na poziomie znacznie przekraczającym poziom niezbędny do przestrzegania norm nadzorczych, rada nadzorcza, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, może, w drodze uchwały obniżyć fundusz statutowy*” jest nieprecyzyjny.

- 1) Pojawia się pytanie, jak należy rozumieć pojęcie „normy nadzorcze” czy też „normy ostrożnościowe”, którym projektodawca posługuje się w uzasadnieniu do omawianego przepisu (s. 7) ¹. Żaden z przywołanych terminów nie został bowiem zdefiniowany w akcie rangi ustawowej. Pod pojęciem „norm nadzorczych” można natomiast rozumieć zarówno normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, zrekonstruowane, zwłaszcza, w drodze wykładni przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, ze zm.), np. limit koncentracji zaangażowań, o którym mowa w art. 71 tej ustawy, w związku z art. 3 ust. 1 ustawy o BGK, jak i normy o charakterze indywidualnym i konkretnym, adresowane do banku (np. wynikające z wydanego zgodnie z art. 138 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego zwiększenia funduszy własnych lub decyzji KNF zobowiązującej bank do zwiększenia funduszy własnych, o której mowa w art. 138a ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe). W konsekwencji rodzi się pytanie, czy zdaniem projektodawcy, punktem odniesienia dla oceny, czy zachodzą przesłanki do obniżenia funduszu statutowego, będzie tylko zachowanie ustawowych norm ostrożnościowych, czy też również uwzględnione powinno być zachowanie norm o charakterze konkretnym i indywidualnym.
- 2) W projekcie nie została zdefiniowana wysokość „poziomu niezbędnego” co daje dużą swobodę interpretacyjną. To niejasne sformułowanie dodatkowo zwiększa ryzyko, że decyzje o wysokości funduszy własnych będą podejmowane w oparciu o inne przesłanki niż stabilność banku i możliwość skutecznego realizowania jego ustawowych funkcji. W szczególności, w obecnej sytuacji finansów publicznych, może istnieć pokusa aby wykorzystać ten mechanizm w celu obniżenia długu publicznego i tym samym utrzymania jego relacji poniżej zapisanego w ustawie o finansach publicznych progu 55% PKB.
- 3) Projekt przewiduje, że na podstawie decyzji rady nadzorczej można zmniejszyć fundusz statutowy i przekazać do budżetu państwa środki pieniężne odpowiadające kwocie zmniejszenia. Z treści projektu wynika, że nie jest to odpowiednik umorzenia akcji, a proponowana konstrukcja zbliżona jest do pożyczki. Sens tego przepisu jest więc następujący: gdy pojawiają się dodatkowe zadania dla banku, wykonanie których wymaga – ze względu na wymogi ostrożnościowe – wyższych funduszy własnych, Skarb Państwa, lub inna osoba prawna, podwyższają fundusz statutowy. Gdy zadania zostaną wykonane

¹ W przedstawionym projekcie ustawy mowa jest o „normach nadzorczych”, podczas, gdy w uzasadnieniu pojawia się sformułowanie „normy ostrożnościowe”.

i zmniejszy się wymóg kapitałowy, rada nadzorcza zdecyduje o zwrocie do budżetu wyłożonych uprzednio środków. Podobnie jak pożyczka opisana w art. 5b będzie to powodowało wahania bazy kapitałowej i związane z tym konsekwencje dla stabilności banku.

Ad art. 1 pkt 8

- 1) W odniesieniu do projektowanego art. 6a ustawy o BGK (art. 1 pkt 8 projektu ustawy), zakłada się, że:
 - BGK będzie mógł dokonywać emisji listów zastawnych, w szczególności w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7 ustawy o BGK,
 - w przypadku emisji listów zastawnych odpowiednie zastosowanie mają znaleźć przepisy art. 1 – 8 oraz art. 17 – 34 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.).

W świetle powyższego należy zwrócić uwagę, zwłaszcza na następujące kwestie:

- a) wskazane wydaje się, aby w uzasadnieniu do omawianego projektu podjąć próbę oszacowania wpływu takiego rozwiązania na funkcjonowanie banków hipotecznych, które działają na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych, oraz na stabilność sektora bankowego;
- b) rozwiązanie polegające na odesłaniu do odpowiedniego stosowania wymienionych przepisów ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych, przy braku pogłębionego uzasadnienia, w jakim zakresie miałyby one znaleźć zastosowanie, rodzi szereg pytań. Po lekturze projektu i jego uzasadnienia nie sposób bowiem jednoznacznie rozstrzygnąć, czy niektóre z przywołanych postanowień tej ustawy miałyby znaleźć zastosowanie do całej działalności BGK, czy też do jego wydzielonej części. Dotyczy to, m.in. postanowień ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych, które:
 - odnoszą się do instytucji bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości i szczególnych zasad jej ustalania (art. 2 pkt 2 oraz art. 22 tej ustawy),
 - dotyczą zadań oraz kompetencji powiernika i jego zastępcy, np. czy powiernik, działając na podstawie art. 32 ust. 1, miałby mieć dostęp do wszystkich dokumentów BGK.

Zauważyć przy tym należy, że rozwiązanie polegające na rozszerzeniu katalogu zadań BGK poprzez dodanie emisji listów zastawnych było przewidywane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o BGK oraz o zmianie niektórych innych ustaw ze stycznia 2009 r. (KRM-10-8-09), opiniowanego przez NBP

(stanowisko NBP do projektu ustawy dla Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów, p. M. Boniego - pismo Wiceprezesa NBP p. W. Koziańskiego z dnia 26.01.2009 r., sygn. GP-LS-MJ-072-2/09/176/2009). W trakcie prac legislacyjnych Minister Finansów zrezygnował jednak z wprowadzenia takiego rozwiązania.

- 2) Projekt zmian zakłada rozszerzenie katalogu czynności wykonywanych przez BGK o emisję listów zastawnych na zasadach i warunkach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych, przy jednoczesnym wyłączeniu BGK spod niektórych zapisów regulujących działalność banków hipotecznych. W ten sposób BGK uzyskałby prawo emitowania listów zastawnych zarezerwowanych dotąd dla banków hipotecznych, ale bez ograniczeń, jakie ustawa nakłada na banki hipoteczne. Rozszerzenie prawa emitowania listów zastawnych na inny podmiot poza bankami hipotecznymi w sposób proponowany w projekcie mogłoby naruszać zasady równości konkurencyjnej. Dlatego, w przypadku ewentualnego rozszerzenia tego prawa na BGK wskazane jest aby podobne uprawnienie zostało wprowadzone dla wszystkich banków, na równych zasadach. Wymagania stawiane bankom hipotecznym i emitowanym przez nie listom zastawnym musiałyby być odpowiednio rozszerzone na wszystkie uprawnione banki. Ponieważ jednak mają one inną specyfikę, wymagałoby to oddzielnego sformułowania przepisów dla banków komercyjnych.

Ad art. 5

- 1) Istotne zmiany o charakterze systemowym do jakich prowadzi art. 5 przedstawionego projektu ustawy powinny być wprowadzane w innym trybie niż nowelizacja jednej tylko ustawy (ustawy o finansach publicznych), z pominięciem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o Narodowym Banku Polskim, którego systemu i kompetencji dotyka. Art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, ze zm.), który nie jest uchylany ani modyfikowany przez projektowaną ustawę, przyznaje NBP kompetencję do prowadzenia obsługi budżetu państwa. Funkcja „banku państwa” jest zaliczana do tradycyjnie wykonywanych funkcji przez banki centralne.
- 2) Przepis ust. 4 w art. 196 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowi, że BGK może podjąć obsługę centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, rachunków państwowych jednostek budżetowych oraz rachunków bieżących urzędów obsługujących organy podatkowe nie wcześniej, niż z dniem przyjęcia przez Rzeczypospolitą Polską waluty euro. Ww. przepis został wprowadzony w 2003 roku w czasie prac nad projektem ustawy

o finansach publicznych, m.in. w wyniku uzgodnień między Ministerstwem Finansów i Narodowym Bankiem Polskim i utrzymany w 2009 r. w czasie prac nad ustawą o finansach publicznych, która została uchwalona przez Sejm RP 27 sierpnia 2009 r. Nie znajdujemy merytorycznego uzasadnienia do wprowadzania zmian do ustawy w obecnej chwili w zakresie proponowanym przez poselski projekt ustawy. Naszym zdaniem aktualne pozostają argumenty, przedstawione w dalszej części, które przesądziły o wprowadzeniu ww. przepisu w obecnym brzmieniu. Przesłanki uchylenia ust. 4 w art. 196 ustawy o finansach publicznych zawarte w poselskim projekcie nie są przekonujące. Wydaje się, że główną, aczkolwiek nie wymienioną w uzasadnieniu przesłanką jest dążenie do jak najszybszego przejścia przez BGK bankowej obsługi budżetu państwa w zakresie określonym w tym przepisie. Poselski projekt uzasadnienia do ustawy nie zawiera zapisów dotyczących kosztów przygotowania BGK do realizacji zadania oraz źródeł finansowania, co niesie skutki dla budżetu państwa. Nie zawiera również informacji o obecnym stanie przygotowania BGK do przejścia obsługi.

- 3) Utrzymanie ust. 4 w art. 196 ustawy o finansach publicznych i tym samym zapewnienie obsługi budżetu państwa co najmniej do dnia przyjęcia przez Polskę waluty euro jest uzasadnione poniesieniem przez Narodowy Bank Polski w latach 2003-2010 znacznych kosztów i nakładów na zbudowanie i utrzymanie infrastruktury pozwalającej na prowadzenie obsługi budżetu państwa na optymalnym poziomie. W szczególności, Narodowy Bank Polski:
- uruchomił system Bankowości Elektronicznej *enbepe*, z którego korzysta obecnie prawie 100% (ok. 4 000) posiadaczy rachunków w NBP. System został zaprojektowany i jest rozwijany z uwzględnieniem specyfiki obsługi jednostek budżetowych, wynikającej zarówno z przepisów prawa, w szczególności rozporządzeń wykonawczych do ustawy o finansach publicznych, jak również uzgodnień z Ministerstwem Finansów (min. w zakresie oznaczania poleceń przelewu klasyfikacją budżetową). W marcu 2010 r. NBP zakończył proces podniesienia wersji Bankowości Elektronicznej u posiadaczy rachunków, zwiększając bezpieczeństwo korzystania z tego systemu oraz podnosząc jego wydajność;
 - w 2004 r. uruchomił i sukcesywnie rozwija Zintegrowany System Księgowy, obejmujący, m.in. aplikacje operacyjno-księgowe dostosowane do potrzeb obsługi budżetu państwa. Należy podkreślić, że aplikacje operacyjno-księgowe (ZSK-C/O) zostały zbudowane po to aby zapewnić obsługę centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa według zasad wypracowanych wspólnie przez Ministerstwo Finansów i Narodowy Bank Polski, w tym, w zakresie przeksięgowania środków

pieniężnych między dysponentami środków budżetowych, przekazywania sprawozdawczości według parametrów szczegółowo określonych przez Ministerstwo Finansów oraz podglądu do rachunków podległych dysponentów środków budżetowych;

- wprowadził specjalne rozwiązania informatyczne zabezpieczające dane wrażliwe;
- w 2005 r. wspólnie z Ministerstwem Finansów uruchomił międzysystemowy interfejs B2B łączący system TREZOR MF z systemem ZSK NBP, o szerokiej; uzgodnionej z Ministerstwem Finansów funkcjonalności. Ponadto, na potrzeby systemu TREZOR MF została udostępniona baza certyfikatów, umożliwiającą wykorzystywanie kluczy kryptograficznych użytkownikom bankowości elektronicznej i systemu TREZOR;
- uruchomił międzysystemowy interfejs B2B z innymi strategicznymi posiadaczami rachunków bankowych sektora finansów publicznych, przyczyniając się, m.in. do sprawnej obsługi środków otrzymywanych z budżetu Unii Europejskiej;
- uruchomił Plan Ciągłości Działania, który zgodnie ze standardami międzynarodowymi zapewnia ciągłość realizacji funkcji krytycznych banku centralnego, w tym bankowej obsługi budżetu państwa. W przypadku niedostępności siedziby Centrali NBP obsługa budżetu państwa zostanie prowadzona w wyznaczonych alternatywnych miejscach;
- między innymi w trosce o zapewnienie bezpieczeństwa obsługi budżetu państwa oraz w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego zbudował ośrodek zapasowy o funkcjonalności zapewniającej obsługę budżetu państwa w sytuacjach kryzysowych. Jednostki budżetowe otrzymują wsparcie serwisowe poprzez Centrum Pomocy Technicznej. Ponadto, w każdym Oddziale Okręgowym NBP, na potrzeby obsługi jednostek budżetowych, zostały przygotowane plany awaryjne;
- w 2008 r., jako jeden z pierwszych banków w Polsce, stał się uczestnikiem Schematu SEPA², rozpoczynając proces udostępnienia posiadaczom rachunków w NBP obsługę płatności w euro na zasadach wprowadzonych i uzgodnionych na forum europejskim i przyczyniając się tym samym do realizacji projektów europejskich, wspieranych, min. przez Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny i banki centralne poszczególnych państw Unii Europejskiej;
- w 2009 r. uruchomił system NBPCollect w celu usprawnienia zarządzania środkami pieniężnymi przez jednostki wymiaru sprawiedliwość i innych posiadaczy rachunków obsługujących dużą liczbę płatników i płatności.

² SEPA (Single European Payments Area) – Jednolity Obszar Płatności w Euro, w którym obywatele, firmy i inni uczestnicy wysyłają i otrzymują płatności w euro w Europie, zarówno krajowe, jak i transgraniczne, w oparciu o te same podstawowe zasady, prawa i obowiązki, bez względu na miejsce dokonywania operacji.

Oprócz ww. przedsięwzięć Narodowy Bank Polski podejmował i podejmuje działania organizacyjne w celu obsługi budżetu państwa. Rachunki budżetu państwa są prowadzone przez 16 Oddziałów Okręgowych NBP. Struktura organizacyjna NBP została dostosowana do podziału administracyjnego kraju z uwagi na konieczność zapewnienia obsługi jednostkom budżetowym i funduszom celowym na terenie całego kraju. Posiadacze rachunków oddaleni od właściwej dla nich siedziby Oddziału Okręgowego NBP korzystają z zastępczej obsługi kasowej w bankach komercyjnych i spółdzielczych. Dla zapewnienia kasowej obsługi jednostkom budżetowym i funduszom celowym, Oddziały Okręgowe NBP wynegocjowały i zawarły umowy z ok. 800 oddziałami innych banków. Umowy gwarantują obsługę kasową budżetu państwa zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Finansów. W ramach bankowej obsługi budżetu państwa nieoprocentowane rachunki budżetu państwa w NBP są prowadzone nieodpłatnie.

Nakłady na ZSK NBP w okresie od początku realizacji do 31.12.2009 r. wyniosły 231 351 551,37 zł. Koszty poniesione przez NBP na budowę i utrzymanie ZSK NBP, w tym ZSK-C/O, Bankowość Elektroniczną w okresie od 02.01.2003 r. do 31.12.2009 r. wyniosły 237 014 915,89 zł.

Narodowy Bank Polski sukcesywnie obniża koszty obsługi budżetu państwa, przejmując od wykonawcy, min. eksploatację i rozwój ZSK NBP. Zasobami NBP budowane są na rzecz posiadaczy rachunków nowe systemy informatyczne, np. NBPCollect.

- 4) Narodowy Bank Polski w sposób ciągły dokłada najwyższych starań dla zapewnienia, jak najlepszych rozwiązań merytorycznych i infrastruktury dla obsługi budżetu państwa, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Ministerstwa Finansów oraz państwowych jednostek budżetowych. Funkcjonalność systemów informatycznych postawionych do dyspozycji jednostek budżetu państwa była i jest przez Narodowy Bank Polski na bieżąco uzupełniana i modyfikowana w związku ze zmianą przepisów prawa i w miarę potrzeb zgłaszanych przez Ministerstwo Finansów i jednostki budżetowe. W trakcie realizacji oraz planowane do wprowadzenia w najbliższych latach są następujące zmiany w obsłudze budżetu państwa:
- na obecnym etapie wdrażania nowych zasad bankowej obsługi budżetu państwa trwają prace w zakresie uruchamiania mechanizmu automatycznych przeksięgowania niewykorzystanych środków przekazanych dysponentom środków budżetowych na wydatki na koniec dnia roboczego. NBP realizuje w tym zakresie uzgodniony z Ministerstwem Finansów harmonogram prac;
 - trwają prace mające na celu dostosowanie systemów informatycznych do ustawy o usługach płatniczych;

- trwają prace mające na celu budowę nowej architektury systemów informatycznych, opartej na koncepcji SOA³ oraz rozwój obecnie funkcjonującego systemu bankowości elektronicznej lub uruchomienie własnymi siłami NBP nowego, który zostanie przygotowany z zachowaniem wymagań dotychczas uzgodnionych z Ministerstwem Finansów oraz dodatkowo dostosowany do wymagań instytucji europejskich.

Należy podkreślić, że planując prace związane z obsługą budżetu państwa Narodowy Bank Polski brał pod uwagę przepis ust. 4 art. 196 ustawy o finansach publicznych. W przypadku wcześniejszego przejścia przez BGK obsługi rachunków budżetu państwa Narodowy Bank Polski, a tym samym budżet państwa zostanie narażony na poniesienie dodatkowych nieuzasadnionych kosztów. Należy się liczyć z koniecznością skrócenia okresu amortyzacji lub spisania zbędnych aplikacji w ciężar kosztów. W obu przypadkach będzie to miało wpływ na kwotę zysku wpłacanego do budżetu przez NBP.

- 5) Zastrzeżenie budzi uzasadnienie propozycji uchylecia ust. 4 art. 196 stanowiące, że przejście bankowej obsługi budżetu państwa przez BGK – jako element konsolidacji finansów publicznych – powinno być podyktowane **wyłącznie względami technicznymi i organizacyjnymi BGK i stopniem jego przygotowania do podjęcia tego zadania**. Wskazuje się przy tym na brak unijnych przepisów dot. obsługi budżetu państwa. Należy zauważyć, że ustawa o finansach publicznych stanowi, że przy wyborze banku Minister Finansów, oprócz ograniczeń podmiotowych, uwzględnia istnienie niezbędnych warunków technicznych i organizacyjnych oraz **wpływ na stan finansów publicznych w związku z podjęciem i prowadzeniem obsługi rachunków**. Uzasadnienie nie odnosi się do kwestii zmiany banku obsługującego budżet państwa w kontekście wpływu na stan finansów publicznych.
- 6) Pragniemy podkreślić, że Narodowy Bank Polski dysponuje warunkami technicznymi i organizacyjnymi niezbędnymi do obsługi budżetu państwa, spełniając tym samym od wielu lat wymagania *ustawy o finansach publicznych*. Ministerstwo Finansów, wielokrotnie wyrażało zadowolenie z zakresu i poziomu obsługi bankowej wykonywanej przez Narodowy Bank Polski, doceniając wkład Narodowego Banku Polskiego włożony, m.in. w uruchomienie i rozpowszechnienie bankowości elektronicznej w państwowych jednostkach budżetowych, a także budowę bezpośredniego połączenia pomiędzy systemami TREZOR a ZSK NBP. Obsługa budżetu państwa przez Narodowy Bank Polski jest wysoko oceniana również przez

³ SOA (Service Oriented Architecture – architektura systemów zorientowana na usługi) jest nowoczesną platformą organizującą współpracę i integrację aplikacji realizujących różne zadania.

jednostki budżetowe. Świadczą o tym bardzo dobre wyniki ankiet z badania poziomu zadowolenia posiadaczy rachunków w Oddziałach Okręgowych NBP, przeprowadzanego w związku z uzyskaniem przez Narodowy Bank Polski w 2003 r. w obszarze Bankowości Elektronicznej i potwierdzanego corocznie certyfikatu zgodności systemu zarządzania jakością w NBP z normą ISO 9001:2009.

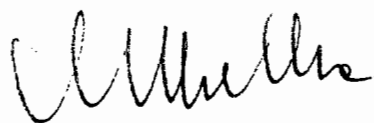
Obsługa budżetu państwa jest prowadzona w różnym zakresie przez szereg banków centralnych krajów członkowskich UE i innych (np. Francja, Wielka Brytania, Grecja, Hiszpania, Portugalia, Dania, Niemcy).

- 7) Dla Narodowego Banku Polskiego przeniesienie obsługi budżetu państwa ma istotne znaczenie z punktu widzenia społecznego i struktury organizacyjnej. W przypadku przejścia obsługi budżetu państwa zaistnieje konieczność restrukturyzacji 16 Oddziałów Okręgowych NBP. Spowoduje to zwolnienia wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników NBP zajmujących się obsługą budżetu państwa, zarówno w Oddziałach, jak również Centrali NBP. Nadmieniamy, że BGK nie był w stanie przejąć oddziałów NBP likwidowanych w latach 2002-2003, zarówno w zakresie majątku, jak i zatrudnionych osób.

- 8) Ewentualne przeniesienie obsługi budżetu państwa do BGK będzie operacją skomplikowaną technicznie i prawnie. Operacja ta będzie dotyczyła nie tylko BGK ale szeregu innych podmiotów. W trosce o obsługę budżetu powinna ona zostać starannie i z dużym wyprzedzeniem przygotowana. Termin ew. zmiany banku obsługującego budżet państwa powinien wynikać z ustawy o finansach publicznych. Obsługa rachunków budżetu państwa jest prowadzona przy współpracy z Ministerstwem Finansów. Wzajemne uzgodnienia znajdują odzwierciedlenie w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Finansów, które będą musiały ulec zmianie, w przypadku gdy rachunki zostaną przeniesione do BGK. Ponadto, będą musiały ulec zmianie wszystkie numery rachunków urzędów skarbowych i izb celnych, na które wpływają dochody budżetu państwa, co wiąże się ze zmianą obwieszczenia Ministra Finansów w sprawie wykazu rachunków podatkowych oraz akcją rozpowszechniania tych numerów wśród płatników. Powoduje to również zmiany w zakresie nowych tabel numerów rachunków urzędów skarbowych w Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A. oraz w systemie bankowym, a także w systemach informatycznych podatników. Poza zmianami w systemach informatycznych jest to przede wszystkim akcja informacyjna, która była prowadzona w NBP podczas wdrażania standardu NRB, zatem można ją określić w świetle naszych dotychczasowych doświadczeń jako kosztowną i czasochłonną, a jednocześnie mającą zasadnicze znaczenie dla płatników należności podatkowych, które są przecież

podstawowym źródłem dochodów budżetu państwa. Zmianie będą musiały ulec numery rachunków wszystkich jednostek budżetowych, a o tych zmianach powinni zostać powiadomieni wszyscy beneficjenci tych jednostek. Ponadto zmianie będą musiały ulec inne akty prawne, w tym ustawa o finansach publicznych i ustawa o NBP, w których NBP jest przywołany jako bank prowadzący rachunki budżetu państwa. Biorąc pod uwagę ww. argumenty wypowiadamy się za utrzymaniem ust. 4 art. 196 w obecnym brzmieniu.

Z szacunkiem

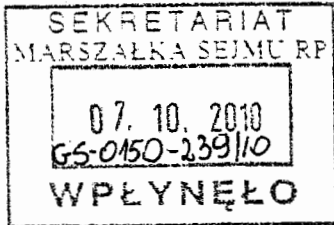

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 7 października 2010 r.

Komisja Ustawodawcza
UST-00 - 56 /10

Pan

Grzegorz SCHETYNA

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Przekazuję – przyjętą na posiedzeniu w dniu 7 października 2010 r. – opinię Komisji Ustawodawczej:

- o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców poseł Sławomir Neumann).

Z poważaniem

Przewodniczący Komisji

/Wojciech Szarama/

OPINIA nr 465
Komisji Ustawodawczej

**w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa
Krajowego i niektórych innych ustaw**

przyjęta na posiedzeniu
w dniu 7 października 2010 r.

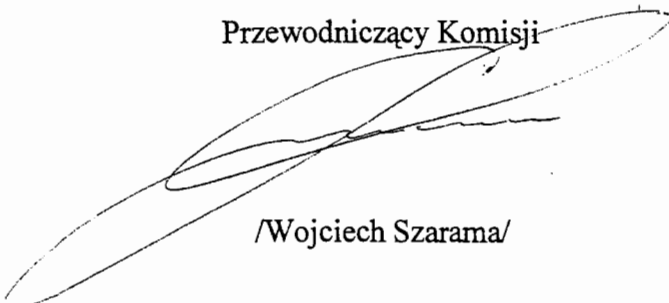
dla Marszałka Sejmu

Komisja Ustawodawcza, na posiedzeniu w dniu 7 października 2010 r., rozpatrzyła skierowany przez Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu RP, celem wyrażenia opinii w świetle zgłoszonych wątpliwości w sprawie zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej RP - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego i niektórych innych ustaw.

Komisja, po przedstawieniu projektu i wysłuchaniu ekspertów, przeprowadziła dyskusję. W wyniku głosowania Komisja

- **uznała ten projekt za dopuszczalny.**

Przewodniczący Komisji

/Wojciech Szarama/